

Таранюк Леонід Миколайович,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-адміністрування,
Сумський державний університет (м. Суми, Україна)

СТРАТЕГІЧНА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ПРИ РЕІНЖИНІРИНГУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ВИРОБНИЦТВІ

У статті розглянуті питання стратегічної оцінки діяльності промислових підприємств при реінжинірингу бізнес-процесів на виробництві на проектному рівні. Автором удосконалено SWOT-аналіз проведення реінжинірингу бізнес-процесів, що полягає в кластеризації бізнес-процесів за сферами господарювання промислового підприємства та формуванні відповідних економічних індикаторів цих кластерів. Розраховано результуючі зваженої оцінки під час проведення SWOT-аналізу реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств машинобудівної галузі. Сформовано матрицю взаємозв'язків сильних і слабких сторін, можливостей і загроз під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів на промислових підприємствах (проектний рівень).

Ключові слова: реінжиніринг бізнес-процесів, SWOT-аналіз, промислове підприємство, кластер, бізнес-процес.

Постановка проблеми. Під час проведення змін на виробництві для підвищення економічної ефективності господарської діяльності в сучасних умовах керівництву промислових підприємств необхідно звертати увагу на більш радикальні методи трансформацій, за допомогою яких можна істотно покращити фінансове становище і підняти рівень конкурентоспроможності промислової продукції. Водночас потрібно зазначити, що радикальні методи трансформаційних змін, яким є реінжиніринг бізнес-процесів, можуть мати високі ризики його проведення на виробництві. Ці ризики можуть мати різні причини: від нестачі оборотних коштів на проведення широкомасштабних заходів із реінжинірингу бізнес-процесів до некваліфікованості персоналу промислових підприємств, які проводять реінжиніринг на підприємстві. У зв'язку з цим постає одна з головних проблем, а саме формування організаційно-економічного забезпечення успішного проведення реінжинірингу бізнес-процесів, обрання способу проведення реінжинірингу бізнес-процесів відповідно до умов діяльності промислового підприємства та відповідної обраної стратегії реалізації своєї діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед наукових праць, які присвячені стратегічній оцінці діяльності промислових підприємств, необхідно відзначити працю вчених-економістів Черемних О.С. та Черемних С.В. [1], у якій висвітлюються теоретичні підходи до формування концепції стратегічного корпоративного реінжинірингу. У своїй праці [2] учені Сергєєва Л.М. та Теряник О.А. досліджують моніторинг як складову реалізації стратегії. Про контролінг як інструмент координації процесів управління під час реалізації стратегії підприємства у своїй науковій розробці [3] розповідає Блінов А.О. Організаційно-економічні умови проведення реінжинірингу бізнесу у своїй праці [4] розглядає Кутелев П.В. У праці [5] Краснокутської Н.С. розглянуто процесний підхід до формування потенціалу торговельних підприємств. Стратегію розвитку економіки України в контексті інвестиційно-інноваційного

аспекту [6] досліджує вчений Денисенко М.П. Проектування системи стратегічного обліку промислового підприємства досліджувалось у праці [7] вченого Пилипенка А.А. Теоретичні основи стратегічного планування маркетингових комунікацій інновацій промислових підприємств у своїй праці [8] досліджувала Божкова В.В. Обґрунтування основних підходів управління економічною системою в умовах кризи займалася вчений-економіст Сірік І.П. [9]. Стратегічні рішення розвитку підприємств як предмет економічних експертиз досліджувалися в праці [10] Капустника К.В.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття. Необхідно відзначити, що в проаналізованих автором працях, що присвячені стратегічній оцінці діяльності промислового підприємства в період трансформаційних змін, постають невирішеними питання проєктної оцінки проведення радикальних трансформаційних процесів на виробництві й визначення їх позитивних та негативних сторін проведення. Автор пропонує перед тим як почати проводити реінжиніринг бізнес-процесів на промислових підприємствах, першочергово провести стратегічну оцінку його сильних, слабких сторін, можливостей та загроз, тим самим показавши керівництву підприємства необхідність його проведення у відповідній ситуації і враховуючи при цьому специфіку діяльності даного промислового підприємства.

Мета статті – удосконалити проведення методики стратегічної оцінки діяльності промислового підприємства, що спрямована на дослідження сильних, слабких сторін проведення та можливостей і погроз реінжинірингу бізнес-процесів промислового підприємства у перспективі.

Основні завдання:

- дослідити основні аспекти удосконалення методики стратегічного аналізу під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів промислового підприємства;
- провести SWOT-аналіз упровадження реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств машинобудівної галузі на проєктному рівні;
- сформувати рангові оцінки складових SWOT-аналізу реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств на проєктному рівні;
- розрахувати рівень погодженості між експертними групами досліджених підприємств у процесі проведення стратегічної оцінки та відзначити, чим обумовлене отримання відповідних значень коефіцієнта конкордації;
- розробити матрицю взаємозв'язків сильних і слабких сторін, можливостей і загроз під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів на промислових підприємствах (проєктний рівень);
- зробити відповідні висновки з наукового дослідження.

Результати дослідження. У процесі здійснення господарської діяльності промисловим підприємством однією з головних аспектів у його роботі є вибір стратегічних альтернатив, що також можуть стосуватись і проведення трансформаційних процесів на його виробничій базі. Автор удосконалив методику стратегічного аналізу під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів промислового підприємства, а саме проведення SWOT-аналізу діяльності виробничого підприємства під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів на його базі. На відміну від існуючої методики SWOT-аналізу це удосконалення полягає в кластеризації розроблених індикаторів сильних, слабких сторін, можливостей та загроз під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів залежно від сфери діяльності промислового підприємства, а саме маркетингової, фінансової, організаційної, виробничої, кадрової,

що забезпечує більш об'єктивну оцінку проведення реінжинірингу бізнес-процесів за всіма напрямками діяльності промислового підприємства та кластеризує сильні та слабкі сторони, можливості та загрози в перепроєктуванні бізнес-процесів за відповідними сферами господарювання.

Автор доводить за необхідне дослідити практичні сторони зазначеної методики на промислових підприємствах машинобудівної галузі України. Для цього об'єктами дослідження будуть промислові підприємства, що випускають однорідну машинобудівну промислову продукцію, а саме автомобільні газонаповнювальні компресорні станції (АГНКС). До таких підприємств належать ПАТ «СНВО ім. Фрунзе» (м. Суми), ПАТ ВЕК «Сумигазмаш» (м. Суми), ТОВ «Сервісгаз» (м. Євпаторія), ТОВ «Оріон-Д» (м. Суми). Ці підприємства є основними виробниками АГНКС на території України. Для підвищення якості стратегічної оцінки це питання розглянемо в особливих умовах щодо необхідності реінжинірингу бізнес-процесів на даних промислових підприємствах, адже на сьогодні основні бізнес-процеси досліджених підприємств уже підлягають перепроєктуванню під умови нових стандартів управління, якості та стандартизації в рамках майбутнього підписання угоди про асоціацію з ЄС.

Потрібно зазначити основний механізм методики SWOT-аналізу, що полягає в проведенні бальної оцінки експертами від вищезазначених підприємств. Таким чином, сформовано п'ять робочих експертних груп. Із них чотири групи є представниками досліджуваних підприємств і п'ята група є незалежними експертами консалтингових компаній та наукової установи.

Експерти чотирьох експертних груп – це співробітники економічних, маркетингових, технічних відділів, а також топ-менеджменту, які і характеризують відповідні сфери діяльності промислового підприємства, а саме маркетингову, фінансову, організаційну, виробничу, кадрову.

Автором отримані бали, для проведення стратегічної оцінки необхідності проведення реінжинірингу бізнес-процесів, які були сформовані експертами п'яти експертних груп на основі експрес-опитування та методу анкетування відповідних служб та відділів підприємств, які взяли участь у цьому дослідженні.

Автор обґрунтовує, що проведення SWOT-аналізу в концептуальному плані має свої особливості, а саме може бути специфіка сильних, слабких сторін, можливостей та загроз для кожного з досліджених підприємств. Однак у цьому дослідженні автор наголошує на кластеризації відповідних розділів SWOT-аналізу під концепцію ефективного проведення реінжинірингу бізнес-процесів. Тому для всіх досліджених промислових підприємств складові розділів SWOT-аналізу є однаковими, що характеризує стандартизацію сильних та слабких сторін, можливостей та загроз під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів на промислових підприємствах.

З нашого дослідження потрібно відзначити результуючі зважених оцінок сильних та слабких сторін, можливостей та загроз, що наведені в табл. 1. Діапазон зважених оцінок становить від 0 до 10 балів. Питома вага k_{jan} показника сильних, слабких сторін, можливостей та загроз становить 1,0, з розбивкою на кожний кластер в діапазоні 0-0,2. D_i – сума зважених i -х оцінок. Конкурентна сила по кожній a -ої позиції i -ї сильної (слабкої) сторін, можливості та загрози S_{eai} , наприклад, підприємства ПАТ «СНВО ім. Фрунзе», що оцінюється. Інтегральна абсолютна конкурентна сила підприємства ПАТ «СНВО ім. Фрунзе» S_m . Це підприємство взяте за еталон, оскільки на його базі вже відбувся клаптиковий реінжиніринг, а саме впроваджено систему *ERP* на виробництві.

Л.М. Таранюк. Стратегічна оцінка діяльності промислових підприємств при реінжинірингу бізнес-процесів на виробництві

Таблиця 1 – Результуючі зваженої оцінки проведеного SWOT-аналізу реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств (проектний рівень)

Розділи SWOT-аналізу	ПАТ «СНВО ім. М.В. Фрунзе»	ПАТ БЕК «Сумігазмаш»	ТОВ «Сервісгаз»	ТОВ «Оріон-Д»	S_{eai}
<i>Сильні сторони / Слабкі сторони</i>					
1. Кластер «бізнес-процеси маркетингової сфери»	$\frac{1,55}{1,36}$	$\frac{1,16}{0,5}$	$\frac{1,28}{1,46}$	$\frac{0,46}{1,25}$	$\frac{+0,27}{-0,86}$
2. Кластер «бізнес-процеси виробничої сфери»	$\frac{1,76}{0,49}$	$\frac{1,06}{0,88}$	$\frac{1,44}{1}$	$\frac{0,68}{0,86}$	$\frac{+0,59}{+0,37}$
3. Кластер «бізнес-процеси фінансової сфери»	$\frac{1,74}{0,55}$	$\frac{1,15}{0,8}$	$\frac{0,89}{0,8}$	$\frac{0,74}{1,32}$	$\frac{+0,59}{+0,25}$
4. Кластер «бізнес-процеси організаційного забезпечення»	$\frac{0,59}{1,26}$	$\frac{0,76}{1}$	$\frac{1,33}{1,1}$	$\frac{0,66}{0,74}$	$\frac{-0,74}{-0,52}$
5. Кластер «бізнес-процеси кадрового забезпечення»	$\frac{1,77}{0,96}$	$\frac{1,48}{0,46}$	$\frac{1,26}{1,24}$	$\frac{0,72}{0,78}$	$\frac{+0,29}{-0,5}$
D_i	$\frac{7,41}{4,26}$	$\frac{5,61}{3,64}$	$\frac{6,2}{5,6}$	$\frac{3,26}{4,95}$	$\frac{+1,21}{-0,62}$
S_{int}	$\frac{+1,21}{-0,62}$				
<i>Можливості / Загрози</i>					
1. Кластер «бізнес-процеси маркетингової сфери»	$\frac{1,32}{0,93}$	$\frac{1,31}{0,6}$	$\frac{1,16}{0,72}$	$\frac{0,8}{0,78}$	$\frac{+0,01}{-0,33}$
2. Кластер «бізнес-процеси виробничої сфери»	$\frac{1,27}{1,12}$	$\frac{1,2}{0,94}$	$\frac{0,49}{0,95}$	$\frac{0,47}{0,68}$	$\frac{+0,07}{-0,44}$
3. Кластер «бізнес-процеси фінансової сфери»	$\frac{1,4}{0,59}$	$\frac{1,08}{0,69}$	$\frac{1,6}{1,06}$	$\frac{0,81}{1}$	$\frac{+0,32}{+0,1}$
4. Кластер «бізнес-процеси організаційного забезпечення»	$\frac{1,43}{1,45}$	$\frac{1,24}{1,08}$	$\frac{1,67}{1,04}$	$\frac{1,09}{1,35}$	$\frac{-0,24}{-0,41}$
5. Кластер «бізнес-процеси кадрового забезпечення»	$\frac{1,6}{0,79}$	$\frac{1,11}{0,6}$	$\frac{1,39}{1,38}$	$\frac{0,79}{0,96}$	$\frac{+0,21}{-0,19}$
D_i	$\frac{7,02}{4,88}$	$\frac{5,94}{3,91}$	$\frac{6,31}{5,15}$	$\frac{3,96}{4,77}$	$\frac{+0,71}{-0,97}$
S_{int}	$\frac{+0,71}{-0,97}$				

Розділ 4 Проблеми управління інноваційним розвитком

З проведеного аналізу бачимо, що найбільш сильні сторони у проведенні реінжинірингу бізнес-процесів має промислове підприємство машинобудівної галузі ПАТ «СНВО ім. Фрунзе». Про це свідчить перевищення зваженої бальної оцінки кластерів бізнес-процесів маркетингової діяльності, виробництва, фінансової діяльності, кадрового забезпечення, а також менш зважені оцінки за слабкими сторонами реалізації реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві, а саме за кластерами виробничої та фінансової діяльності. Як результат маємо інтегральну абсолютну конкурентну силу за сильними сторонами проведення реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві ПАТ «СНВО ім. Фрунзе» S_{int} на рівні +1,21 та абсолютної конкурентної сили за можливостями проведення реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві ПАТ «СНВО ім. Фрунзе» на рівні +0,71 над іншими досліджуваними промисловими підприємствами машинобудівної галузі. Також інтегральна абсолютна конкурентна сила слабких сторін проведення реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві ПАТ «СНВО ім. Фрунзе» S_{int} на рівні -0,62 та інтегральна абсолютна конкурентна сила загроз під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві ПАТ «СНВО ім. Фрунзе» на рівні -0,97. Як бачимо, блок слабких сторін та загроз під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів не мають вище значення показника інтегральної абсолютної конкурентної сили. Автор радить керівництву даного підприємства звернути на це увагу і запровадити заходи при проведенні реінжинірингу бізнес-процесів щодо посилення можливостей проведення реінжинірингу та послаблення загроз у ході його проведення. Автор вважає за необхідне зазначити, що цей аналіз є неповним, оскільки не враховує коефіцієнта конкордації (погодженості) між експертними групами відповідних досліджуваних промислових підприємств, який потрібно розрахувати. Необхідно визначити рангові оцінки сильних, слабких сторін, можливостей та загроз під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів на базі досліджуваних промислових підприємств за відповідними кластерами бізнес-процесів відповідних сфер господарювання, спираючись на дані проведеного SWOT-аналізу автором дослідження. Шкала рангової оцінки зображена в табл. 2.

Таблиця 2 – Рангові оцінки складових SWOT-аналізу реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств (проектний рівень)

Розділи SWOT-аналізу	ВАТ СНВО ім. М.В. Фрунзе	ПАТ ВЕК «СумиГазмаш»	ТОВ «СервісГаз»	ТОВ «Оріон-Д»
1	2	3	4	5
<i>Сильні сторони / Слабкі сторони</i>				
1. Кластер «бізнес-процеси маркетингової сфери»	$\frac{1}{3}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{4}{2}$
2. Кластер «бізнес-процеси виробничої сфери»	$\frac{1}{1}$	$\frac{3}{3}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{4}{2}$
3. Кластер «бізнес-процеси фінансової сфери»	$\frac{1}{1}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{3}{3}$	$\frac{4}{4}$
4. Кластер «бізнес-процеси організаційного забезпечення»	$\frac{4}{4}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{3}{1}$
5. Кластер «бізнес-процеси кадрового забезпечення»	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{4}{2}$

1	2	3	4	5
Сума рангів	$\frac{8}{12}$	$\frac{12}{9}$	$\frac{11}{18}$	$\frac{19}{11}$
Квадрат суми рангів	$\frac{64}{144}$	$\frac{144}{81}$	$\frac{121}{324}$	$\frac{361}{121}$
Загальна сума рангів	$\frac{50}{50}$			
Загальна сума квадратів суми рангів	$\frac{690}{670}$			
<i>Можливості / Загрози</i>				
1. Кластер «бізнес-процеси маркетингової сфери»	$\frac{1}{4}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{4}{3}$
2. Кластер «бізнес-процеси виробничої сфери»	$\frac{1}{4}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{3}{3}$	$\frac{4}{1}$
3. Кластер «бізнес-процеси фінансової сфери»	$\frac{2}{1}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{4}{3}$
4. Кластер «бізнес-процеси організаційного забезпечення»	$\frac{2}{4}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{4}{3}$
5. Кластер «бізнес-процеси кадрового забезпечення»	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{4}{3}$
Сума рангів	$\frac{7}{15}$	$\frac{13}{8}$	$\frac{10}{14}$	$\frac{20}{13}$
Квадрат суми рангів	$\frac{49}{225}$	$\frac{169}{64}$	$\frac{100}{196}$	$\frac{400}{169}$
Загальна сума рангів	$\frac{50}{50}$			
Загальна сума квадратів суми рангів	$\frac{718}{654}$			

Знаходимо суму квадратів різностей рангів за формулою

$$S = \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^m R_{ij} \right)^2 - \frac{\left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m R_{ij} \right)^2}{n}, \quad (1)$$

де $\sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^m R_{ij} \right)^2$ – загальна сума квадратів рангів у другому ступені; $\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m R_{ij}$ – загальна сума рангів; n – кількість критеріїв рангової оцінки.

Відповідно до табл. 2 дана сума квадратів різностей рангів відповідно до розділів SWOT-аналізу матиме такі значення:

– сума квадратів різностей рангів сильної сторони реінжинірингу бізнес-процесів:

$$S = 690 - \frac{(50)^2}{5} = 190; \quad (2)$$

- сума квадратів різниць рангів слабкої сторони реінжинірингу бізнес-процесів:

$$S = 670 - \frac{(50)^2}{5} = 170; \quad (3)$$

- сума квадратів різниць рангів можливостей реінжинірингу бізнес-процесів:

$$S = 718 - \frac{(50)^2}{5} = 218; \quad (4)$$

- сума квадратів різниць рангів загроз реінжинірингу бізнес-процесів:

$$S = 654 - \frac{(50)^2}{5} = 154. \quad (5)$$

Розрахуємо коефіцієнт конкордації Кендела:

$$W = \frac{12}{k^2(n^3 - n)} S, \quad (6)$$

де S – сума квадратів різниць рангів (відхилення від середнього), k – кількість експертів; n – кількість факторів.

Треба зазначити, що, крім чотирьох експертних груп досліджуваних підприємств, автор сформував п'яту групу із фахівців наукової установи Сумського державного університету, до якої увійшли фахівці кафедри економіки та бізнес-адміністрування як незалежні експерти. Тому у розрахунках коефіцієнта конкордації $k = 5$ потрібно додати, що n – кількість факторів у даному розрахунку коефіцієнта конкордації дорівнює 5, оскільки у розрахунку беруться інтегральні результати відповідних кластерів бізнес-процесів за сферами внутрішньої діяльності промислового підприємства, а їх є саме 5 кластерів, тому $n = 5$.

Відповідно до таблиці 2 коефіцієнт конкордації Кендела відповідно до розділів SWOT-аналізу буде мати такі значення:

- коефіцієнт конкордації Кендела експертної оцінки сильної сторони реінжинірингу бізнес-процесів:

$$W = \frac{12}{5^2(5^3 - 5)} \cdot 190 = 0,76, \quad (7)$$

- коефіцієнт конкордації Кендела експертної оцінки слабкої сторони реінжинірингу бізнес-процесів:

$$W = \frac{12}{5^2(5^3 - 5)} \cdot 170 = 0,68; \quad (8)$$

– коефіцієнт конкордації Кендела експертної оцінки можливостей реінжинірингу бізнес-процесів:

$$W = \frac{12}{5^2(5^3 - 5)} \cdot 218 = 0,87; \quad (9)$$

– коефіцієнт конкордації Кендела експертної оцінки загроз реінжинірингу бізнес-процесів:

$$W = \frac{12}{5^2(5^3 - 5)} \cdot 154 = 0,62. \quad (10)$$

Можна зробити висновок про існування високої погодженості між експертними групами досліджуваних підприємств, оскільки маємо фактичні величини коефіцієнта конкордації вище, ніж критеріальне 0,6, яке характеризує високий ступінь погодженості між експертами.

На думку автора, це обумовлено:

– чіткою стандартизацією критеріїв відповідних кластерів бізнес-процесів сфер діяльності промислових підприємств під вимоги проведення реінжинірингу бізнес-процесів на підставі всесвітнього досвіду в перепроєктуванні бізнес-процесів промислових підприємств;

– упровадження в експертні групи оцінювачів, саме незалежних експертів для зняття заангажованості у проведенні експертної оцінки;

– використання багатокритеріального аналізу внутрішніх бізнес-процесів промислових підприємств на підставі концепції бенчмаркінгової оцінки проведення трансформаційних процесів на вітчизняних підприємствах та використання простих алгоритмів у проведенні експертної оцінки, які є сприйнятливими для непрофесійних груп оцінювачів.

Автор пропонує провести графоаналітичний аналіз сильних, слабких сторін, можливостей та загроз у проведенні реінжинірингу бізнес-процесів на проектному рівні на досліджуваних промислових підприємствах машинобудівної галузі. Сформуємо відповідну матрицю на підставі проведеного аналізу і отриманих даних (рис. 1).

Як бачимо з рис. 1, найкращі стратегічні позиції має ПАТ «СНВО ім. Фрунзе», яке в найближчій стратегічній перспективі може використовувати сильні сторони реінжинірингу бізнес-процесів для реалізації можливостей перепроєктованих бізнес-процесів для підвищення загальної економічної ефективності виробництва. Стосовно ПАТ ВЕК «Сумигазмаш», то автор відзначає використання сильних позицій реінжинірингу бізнес-процесів для нівелювання загроз реінжинірингу бізнес-процесів насамперед фінансового характеру. Щодо ТОВ «Сервісгаз», то тут можлива реалізація стратегії реалізації можливостей для подолання слабкостей, оскільки у ході SWOT-аналізу реінжинірингу бізнес-процесів встановлено невелику різницю в сумарній зваженій оцінці між двома показниками, що свідчить про акцентування уваги керівництву саме на розробленні антикризових заходів для подолання слабких позицій при проведенні реінжинірингу бізнес-процесів. Стосовно ТОВ «Оріон-Д» встановлено, що слабкі сторони впровадження реінжинірингу бізнес-процесів на виробництві переважають сильні сторони, тому виникає неефективність проведення реінжинірингу бізнес-процесів.

Розділ 4 Проблеми управління інноваційним розвитком

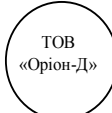
	Можливості	Загрози
Сильні сторони	Стратегія використання сил для реалізації можливостей 	Стратегія використання сил для нейтралізації загроз
Слабкі сторони	Стратегія реалізації можливостей для подолання слабкостей 	Стратегія скорочення діяльності в даному ринковому сегменті

Рисунок 1 – Матриця взаємозв'язків сильних і слабких сторін, можливостей і загроз при проведенні реінжинірингу бізнес-процесів на промислових підприємствах (проектний рівень)

Висновки та перспективи подальшого дослідження. У ході проведеного SWOT-аналізу проведення реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств у перспективі встановлено, що найкращі стратегічні позиції при проведенні реінжинірингу займає ПАТ «СНВПО ім. М.В. Фрунзе». Наукова цінність удосконаленого автором методичного інструментарію оцінки полягає в систематизації бізнес-процесів за сферами діяльності промислового підприємства при проведенні SWOT-аналізу реінжинірингу бізнес-процесів. У подальшому цей методичний інструментарій може бути доповнений іншими методами стратегічної оцінки діяльності підприємства, такими, як 111-555, LOTS, PIMS-аналіз.

1. Черемных О.С. Стратегический корпоративный реинжиниринг: процессно-стоимостный поход к управлению бизнесом : учеб. пособие / О.С. Черемных, С.В. Черемных. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 736 с.
2. Сергеева Л.Н. Статистичне забезпечення стратегічного управління розвитком регіону : монографія / Л.Н. Сергеева, О.А. Теряник. – Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2010. – С. 34-56.
3. Блинов А.О. Контроллинг как инструмент координации процессов управления при реализации стратегии предприятия / А.О. Блинов / Механизмы управления развитием социально-экономических систем: монография / под общ. ред. О.В. Мартяковой. – Донецк : ДВНЗ «ДонНТУ», 2010. – С. 38-48.
4. Кутелев П.В. Организационный инжиниринг: технологии и реинжиниринг бизнеса : учеб. пособие / П.В. Кутелев. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2003. – С. 177-196.
5. Краснокутська Н.С. Процесний підхід до формування потенціалу торговельних підприємств / Н.С. Краснокутська // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. Серія «Економічні науки». – 2009. – №4. – С. 117-125.
6. Денисенко М.П. Стратегія розвитку економіки України: інвестиційно-інноваційний

Л.М. Таранюк. Стратегічна оцінка діяльності промислових підприємств при реінжинірингу бізнес-процесів на виробництві

аспект / М.П. Денисенко // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1915>.

7. Пилипенко А.А. Проектування системи стратегічного обліку промислового підприємства / А.А. Пилипенко // Проблеми економіки. – 2003. – №3. – С.36-46.

8. Божкова В.В. Теоретичні основи стратегічного планування маркетингових комунікацій інновацій промислових підприємств / В.В. Божкова // Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки», 2011. – №1(171). – С. 154-156.

9. Сірик І.П. Обґрунтування основних підходів управління економічною системою в умовах кризи / І.П. Сірик // Механізм регулювання економіки. – 2009. – №1. – С. 208-216.

10. Капустник К.В. Стратегічні рішення розвитку підприємств як предмет економічних експертиз / К.В. Капустник // Бізнес-інформ. – 2011. – Т. 1, №2. – С. 87-89.

Л.Н. Таранюк, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки і бізнес-адміністрування, Сумський державний університет (г. Суми, Україна)

Стратегическая оценка деятельности промышленных предприятий при реинжиниринге бизнес-процессов на производстве

В статье рассмотрены вопросы стратегической оценки деятельности промышленных предприятий при реинжиниринге бизнес-процессов на производстве на проектном уровне. Автор усовершенствован SWOT-анализ проведения реинжиниринга бизнес-процессов, который заключается в кластеризации бизнес-процессов по сферам хозяйствования промышленного предприятия и формирования соответствующих экономических индикаторов данных кластеров. Рассчитано результирующие взвешенной оценки при проведении SWOT-анализа, реинжиниринга бизнес-процессов промышленных предприятий машиностроительной отрасли. Сформирована матрица взаимосвязей сильных и слабых сторон, возможностей и угроз при проведении реинжиниринга бизнес-процессов на промышленных предприятиях (проектный уровень).

Ключевые слова: реинжиниринг бизнес-процессов, SWOT-анализ, промышленное предприятие, кластер, бизнес-процесс.

L.M. Taraniuk, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics and Business Administration, Sumy State University (Sumy, Ukraine)

Strategy evaluation of industrial enterprises in business process reengineering in manufacturing

The aim of the article. The article discusses the issues of strategic evaluation of the industrial enterprises in reengineering business processes in production at the project level. The aim of the article is to improve methods of strategic assessment of an industrial enterprise, which aims to study the positive and negative aspects of the business process reengineering of industrial enterprise in the future.

The results of the analysis. Author improved SWOT-analysis of business process reengineering, which is the clustering of business processes in the spheres of management of industrial enterprise and the development of appropriate indicators of economic data clusters. It is calculated the resulting weighted evaluation during SWOT-analysis of business process reengineering of industrial engineering industry. It was conducted the rank estimation of SWOT-analysis components of business process reengineering industry. The coefficients of concordance of Kendel defect components SWOT-analysis of business process reengineering. It is formed matrix interactions strengths, weaknesses, opportunities and threats during reengineering of business processes at industrial plants (project level).

Conclusions and directions of further researches. The scientific value of advanced methodological tools is systematizing of business processes for activities of industrial enterprises in conducting SWOT- analysis of business process reengineering. Later these methodological tools can be supplemented by other methods of strategic evaluation of the company, such as 111-555, LOTS, PIMS-analysis.

Keywords: business process reengineering, SWOT-analysis, industrial enterprise, cluster, business process.

Розділ 4 Проблеми управління інноваційним розвитком

1. Cheremnykh, O.S., & Cheremnykh, S.V. (2005). *Stratehicheskii korporativnyi reinzhiniring: protsesno-stoimostnoi podkhod k upravleniiu biznesom [Strategic corporate reengineering: process-cost campaign management business]*. Moscow: Finansy i Statistika [in Russian].
2. Serheeva, L.N., & Teryanik, O.A. (2010). *Statystychni zabezpechennia stratehichnoho upravlinnia rozvytku rehionu [Statistical ensure strategic management of the development of the region]*. Zaporizhzhia: Klasychnyi Pryvatnyi Universytet [in Ukrainian].
3. Blinov, A.O. (2010) Controlinh kak instrument koordinatsii protsesov upravleniia pri realizatsii stratehii predpriatiia [Controlling as coordination tool in implementing management processes enterprise strategy]. *Mechanizm upravleniia razvitiem sotsialno-ekonomicheskikh system – Management mechanisms of socio-economic systems*. Donetsk: DVNZ «DNTU» [in Russian].
4. Kutelov, P.V. (2003). *Orhanizatsionyi inzhiniring: tehnolohiia i reinzhiniring biznesa [Organizational engineering: technology and reengineering business]*. Rostov-on-Don: Feniks [in Russian].
5. Krasnokutska, N.S. (2009). *Protsesnyi pidhid to formuvannia potentsialu torhovelnykh pidpriemstv [Process approach to capacity building commercial enterprises]*. Donetsk: DNTEU [in Ukrainian].
6. Denysenko, M.P. (2012). *Stratehiia rozvitku ekonomiki Ukrainy: investytsiino-innovatsiinyi aspekt [Development strategy of Ukrainian economy: investment and innovative aspect]*. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1915> [in Ukrainian].
7. Pylypenko, A.A. (2003). *Proektuvannia systemy stratehichnoho obliku promyslovoho pidpriemstva [Design of strategic accounting of industrial enterprises]*. Kyiv: Farho [in Ukrainian].
8. Bozhkova, V.V. (2011). Teoretychni osnovy stratehichnoho planuvannia marketynhovykh komunikatsii innovatsii promyslovoho pidpriemstva [The theoretical basis for strategic planning of marketing communications of innovative industrial enterprise]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytsk National University, 1*, 154-156 [in Ukrainian].
9. Sirik, I.P. (2009). Obhruntuvannia holovnykh pidhodiv upravlinnia ekonomichnoiu systemoiu v kryzovykh umovakh [Justification of the main approaches to managing economic system crisis]. *Mekhanizm rehuliuвання ekonomiky – Mechanism of economic regulation, 1*, 208-216 [in Ukrainian].
10. Kapustnyk, K. (2011). *Stratehichni rishenia rozvytku pidpriemstv yak predmet ekonomichnykh ekspertyz [Strategic decisions of enterprises as a subject of economic expertise]*. Kharkiv: Bussines inform]. *Biznes-inform – Business Information, 2*, 87-89 [in Ukrainian].

Отримано 19.06.2014 р.